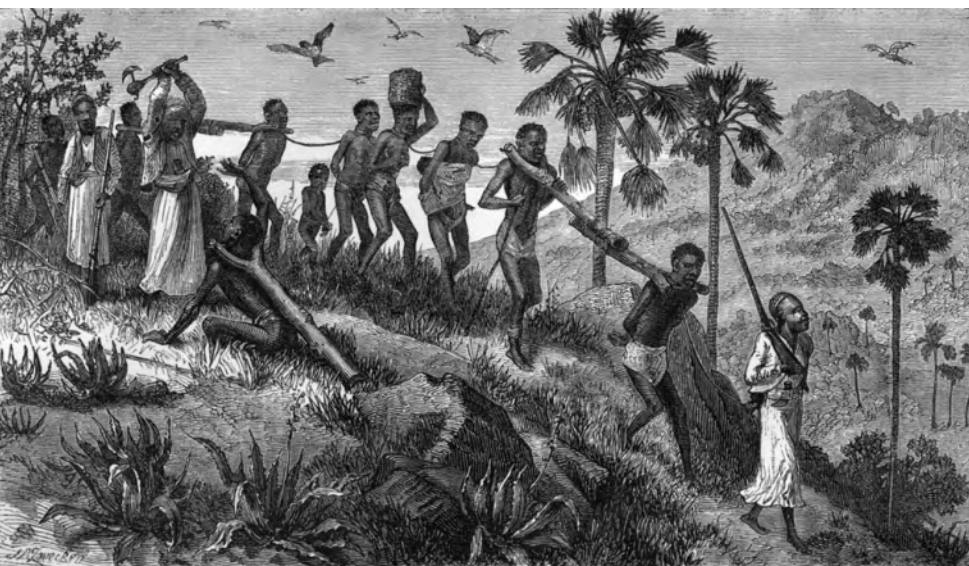

kal, hogy mennyi pénzt tudnának rászánni a könyvre. Az is megoldás lehet, hogy egymásnak kölcsönzik a könyvet, ez a nyári hosszabb szünetben nagyon jól tud működni.

A populáris olvasmányt elsősorban a felsőbb tagozatosok és a középiskolás korosztály számára javasolom alkalmazni, ahol a diákoknak azt is érdemes egy-egy populáris mű elol-

vasása után elmondani, hogy ezek a művek nem feltétlenül az esztétikai minőségük miatt értékesek, hanem a bennük rejlő témák, mélyebb gondolatok miatt.

SLAVERS REVENGING THEIR LOSSES.

Mgr. Bohuniczký Dömény Andrea
Szent János Egyházi Alapiskola Dunaszerdahely,
gyógypedagógus és tanácsadó, diplomás nővér;
Dunaszerdahelyen él, domeny.andrea@freemail.hu

Modern kori rabszolgák

Az ókori Görögországban a gyermek iskolába lépésétől kezdve a pedagógos vette át nevelését egészen tizennyolcadik életévéig. S bár őket még nem nevezhetjük a mai értelemben vett tanároknak – hiszen ezen idő és művelt rabszolgák feladata az előkelő családok gyermekeinek iskolába kísérése, azok könyveinek cipelése, a tanítás végeztével pedig hazakísérésük volt –, mégis többet értek holmi szolgánál, ugyanis különös keverékei voltak a nevelőnek, társalkodónak és házitánítónak. Platon a pedagógos feladatát egyenesen egy testi rokkantéhoz hasonlította, kinek „betegsége állandó, gyógyítani nem tudja”.

A rabszolgaság eleve feltételezi a függő viszonyt, s ez mit sem változott az idők folyamán, csupán más és más formát öltött. Így sorolhatjuk a modern kori „rabszolgák” közé a pedagógusokat is, akik napjainkban számtalan dologtól és személytől függenek, beleértve a társadalom, a szülők s a tanulók elvárásait, szeszélyeit. Persze, akadnak olyanok is, akik a saját maguk által kialakított ideál-kép rabszolgái, még akkor is, ha az nem felel meg a való-

ságnak. Példának okáért azt képzelik, hogy tökéletesek.

Ennek a vélt „tökéletességnek” több válfaját ismerjük. Itt vannak, mondjuk, azok a pedagógusok, akik ugyan hibátlanul ismerik tantárgyuk minden csínját-bínját, a tudást átadni viszont nem képesek. Amikor felnőtt fejjel ismét tanulásra szántam magam, megkértem matematika szakos kollégámat, vezessen be az integrálok világába. Tíz perces magyarázás után – látva értetlenségemet –, közölte, inkább főzőkanál képezzem magam. Természetesen a legjobb szándéktól vezérelve tanácsolta ezt, hozzátéve, ő bizony nem vesződik az osztályában sem az olyanokkal, akiknek felfogóképessége jóval az átlagé alatt marad. S az ő szemszögéből nézve még némi igazságalapja is lehet annak, hogy értelmesebb az időnket azokba a tanulóba fektetnünk, akikben a potencióális fejlődőkészség s az értelem jóval az átlagé felett van. Kérdés azonban, ez-e a megfelelő hozzáállás egy tanár részéről.

Aztán az „anti-pedagógus”, aki élete felén túl, karrierépítés céljából – maga

sem értve, hogyan –, végre feltornázza magát az igazgatói székhelyig. Ott aztán első feladata „hozzáértését” bizonyítandó, hogy háborús övezetté változtatja a tanári kart, ahol mindenki azért küzd, hanyagolva hivatását, nehogy ő legyen a következő, kinek mondvascsinált okok miatt búcsút kelljen mondania munkahelyének. Szinte tökélyre emeli a módszert is, hogyan lehet elidegeníteni magától szülőt s tanulót. Az már csak hab a tortán, mikor úgy dönt, hogy az évek óta az iskolában dolgozó, egyetemi speciális szakképzettséggel rendelkező pedagógust se szó, se beszéd lecseréli egy mindennemű pedagógiai tanulmányokkal és tapasztalatokkal nem rendelkező faművesre. Igaz, Jézus is elsajátította az asztalos mesterséget, ráadásul tanító is volt a szó legnemesebb értelmében, de akárhogy is vesszük, azóta eltelt kétezer egynéhány év. Ennyi erővel, mivel a gyerekek húsból vannak, taníthatná őket akár egy hentes is, s ha rosszak lennének, esetleg rájuk ijesztene, hogy fasírtot csinál belőlük. . .

Végezetül pedig, a sor legvégén, ott kullognak azok a pedagógusok, akik nem hiszik magukról, hogy tökéletesek, mégis a legjobbak s legemberségebbek mind közül. Kár, hogy a fentebb említettek miatt sokan általánosítanak, s ebből kifolyólag nem értékelik kellőképp ezen pedagógusokat, nevelőket. Ők a gyermekek „rabszolgái”, hiszen teljes elfogadással, egyenrangú félként szeretik és tisztelik őket. Azonosulási minták, pozitív modellek, mindig önmagukat adva, a másik fél jó oldalait látva inkább, mintsem ítélkezve felelté. Ismerik s alkalmazzák Carl Rogers, a humanisztikus pszichológia egyik alapítójának állítását: „Az empátia, a bizalom, a kongruencia és az elfogadás légkörében minden személyiség alkalmassá válik a tanulásra”.

Természetesen szem előtt kell tartani azt is, hogy a jó pedagógussal szembeni elvárások olykor irreálisak, túlidealizáltak és teljesítésük bizony néha a lehetetlennel egyenlő. Épp ezért pedagógusnap alkalmából értékeljük legalább erkölcsileg azokat a tanárokat, akik mégis megpróbálkoznak a lehetetlennel: saját magukat téve rabszolgákká gyermekeink szabad szellemű, teljes értékű emberré neveléséért.